

CHỦ ĐỀ 1: LỊCH SỬ VÀ SỬ HỌC

Bài 1: HIỆN THỰC LỊCH SỬ VÀ NHẬN THỨC LỊCH SỬ (T1)

TIẾN TRÌNH DẠY - HỌC:

1. HOẠT ĐỘNG KHỞI ĐỘNG

Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập.

- Giáo viên cho HS xem một đoạn video về sự kiện Mỹ ném bom nguyên tử xuống Nhật Bản và yêu cầu HS trả lời câu hỏi:

? Xem video và cho biết sự kiện lịch sử nào đang được nhắc tới trong video?

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập.

- HS trả lời câu hỏi.

- GV hướng dẫn, theo dõi, hỗ trợ HS nếu cần thiết.

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động

- GV mời đại diện HS trả lời câu hỏi.

- GV mời HS khác nhận xét, bổ sung.

Bước 4: Đánh giá, chuẩn kiến thức

GV đánh giá, nhận xét, chuẩn kiến thức, bổ sung, chuyển sang nội dung mới.

Lịch sử là một dòng chảy liên tục theo thời gian từ quá khứ đến hiện tại, diễn ra một lần và không lặp lại. Lịch sử được hậu thế nhận thức dựa vào những mảnh vỡ của sự kiện (Tức sử liệu) và bị chi phối bởi quan điểm chủ quan của con người. Vậy làm thế nào để tiếp cận lịch sử một cách khách quan, trung thực gần với sự thật nhất? Để trả lời cho câu hỏi này chúng ta cùng tìm hiểu vào bài học hôm nay.

Hoạt động GV và HS	Kiến thức cơ bản
Nhiệm vụ 1: Thảo luận cặp đôi GV tổ chức cho HS làm việc theo cặp đôi và trả lời các câu hỏi sau: ? Lịch sử là gì? ? Hiện thực lịch sử là gì? ? Nhận thức lịch sử là gì? Nhiệm vụ 2: Làm bài tập - Bài tập 1: Xác định hiện thực lịch sử và nhận thức lịch sử: GV đưa ra 1 số bài tập về hiện thực lịch sử và nhận thức lịch sử để HS thực hiện + Sự kiện 1: Tại nơi đây, ngày 27/4/1521 La-pu-la-pu và người dân địa	1. Lịch sử, hiện thực lịch sử, nhận thức lịch sử - Lịch sử: là tất cả những gì diễn ra trong quá khứ. Lịch sử loài người là toàn bộ hoạt động của con người từ khi xuất hiện tới nay. - Hiện thực lịch sử: Là toàn bộ những gì đã diễn ra trong quá khứ, tồn tại 1 cách khách quan, không phụ thuộc vào ý muốn chủ quan của con người (người nhận thức) - Nhận thức lịch sử: Là toàn bộ những tri thức, hiểu biết, những ý niệm và hình dung của con người về quá khứ (nhận thức về sự việc đã xảy ra).

Hoạt động GV và HS	Kiến thức cơ bản
phương đã đẩy lùi quân xâm lược Tây Ban Nha và giết chết tên chỉ huy Magien-lăng. Do đó, La-pu-la-pu đã trở thành người Phi-lip-pin đầu tiên đánh đuổi được quân xâm lược Châu Âu. (Bia tưởng niệm thủ lĩnh La-pu-la-pu) + Sự kiện 2: Di tích bãi cọc Bạch Đằng + Sự kiện 3: Mũi tên bằng Đồng tìm thấy ở Cổ Loa (1959) + Sự kiện 4: Chuyện nỏ thần Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ học tập - HS đọc SGK và thực hiện yêu cầu. GV khuyến khích học sinh hợp tác với nhau khi thực hiện nhiệm vụ học tập. - GV lấy ví dụ cho HS về hiện thực lịch sử và nhận thức lịch sử + Sự kiện Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn độc lập ngày 2-9-1945 là Hiện thực lịch sử + Câu chuyện Con ngựa thành Troia là Nhận thức lịch sử - Bài tập xác định hiện thực lịch sử và nhận thức lịch sử: + Sự kiện 1: Tại nơi đây, ngày 27/4/1521 La-pu-la-pu và người dân địa phương đã đẩy lùi quân xâm lược Tây Ban Nha và giết chết tên chỉ huy Magien-lăng. Do đó, La-pu-la-pu đã trở thành người Phi-lip-pin đầu tiên đánh đuổi được quân xâm lược Châu Âu. (Bia tưởng niệm thủ lĩnh La-pu-la-pu) → Nhận thức lịch sử + Sự kiện 2: Di tích bãi cọc Bạch Đằng → Hiện thực lịch sử + Sự kiện 3: Mũi tên bằng Đồng tìm thấy ở Cổ Loa (1959) → Hiện thực lịch sử + Sự kiện 4: Chuyện nỏ thần → Nhận thức lịch sử Bước 3. Báo cáo kết quả hoạt động - Nhóm HS lần lượt trả lời các câu hỏi Bước 4. Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập HS phân tích, nhận xét, đánh giá kết quả của học sinh.	

Hoạt động GV và HS	Kiến thức cơ bản
- Nhiệm vụ của Sử học + Nhận thức: Cung cấp tri thức khoa học giúp con người tìm hiểu, khám phá hiện thực lịch sử một cách khách quan. + Giáo dục: Góp phần truyền bá những giá trị và truyền thống tốt đẹp trong lịch sử cho thế hệ sau. + Dự báo: Thông qua việc tổng kết thực tiễn rút ra bài học kinh nghiệm...góp phần dự báo về tương lai của đất nước, nhân loại. - Nguyên tắc cơ bản của Sử học + Khách quan: Là nguyên tắc quan trọng nhất. Tái hiện hiện thực lịch sử. Dựa trên các nguồn sử liệu, nhà sử học khôi phục lại hiện thực lịch sử một cách khách quan, không nhìn nhận phiến diện, một chiều + Trung thực: Tôn trọng sự thật lịch sử và tái hiện nó một cách chân thực vừa trên những sử liệu đáng tin cậy, không xuyên tạc sự thật lịch sử + Tiến bộ: Từ thấu hiểu quá khứ, sử học hướng đến phục vụ cuộc sống con người, góp phần xây dựng xã hội văn minh, tiến bộ	c. Nguyên tắc cơ bản của Sử học - Khách quan, trung thực, tiến bộ

3. HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP

Câu hỏi 1: Hiện thực lịch sử là gì?

- A. Là tất cả những gì diễn ra trong quá khứ
- B. Là tất cả những gì diễn ra trong quá khứ của loài người
- C. Là tất cả những gì diễn ra trong quá khứ mà con người nhận thức được.
- D. Là khoa học tìm hiểu về quá khứ

Câu hỏi 2: Nhận thức lịch sử là gì?

- A. Là những mô tả của con người về quá khứ đã qua
- B. Là những công trình nghiên cứu lịch sử
- C. Là những hiểu biết của con người về quá khứ, được tái hiện hoặc trình bày theo những cách khác nhau
- D. Là những lễ hội lịch sử văn hóa được phục dựng

Câu hỏi 3: Ý nào sau đây KHÔNG phản ánh đúng nguyên tắc cơ bản trong nghiên cứu lịch sử?

- A. Tiến bộ
- B. Vì người lao động
- C. Trung thực
- D. Khách quan

Câu hỏi 4: Ý nào sau đây KHÔNG phải là đối tượng nghiên cứu của Sử học

- A. Quá khứ của toàn thể nhân loại
- B. Quá khứ của một quốc gia hoặc khu vực trên thế giới
- C. Quá khứ của một cá nhân hoặc một nhóm, một cộng đồng người
- D. Những hiện tượng tự nhiên xảy ra trong quá khứ

Câu hỏi 5: So với hiện thức lịch sử, nhận thức lịch sử có đặc điểm gì?

- A. Nhận thức lịch sử luôn phản ánh đúng hiện thực lịch sử
- B. Nhận thức lịch sử không thể tái hiện đầy đủ hiện thực lịch sử
- C. Nhận thức lịch sử thường lạc hậu hơn hiện thực lịch sử
- D. Nhận thức lịch sử độc lập, khách quan với hiện thực lịch sử

Câu hỏi	1	2	3	4	5
Đáp án	A	C	B	D	B

4. HOẠT ĐỘNG VẬN DỤNG

Giáo viên giao nhiệm vụ cho HS : Tìm kiếm thông tin để tái hiện và khôi phục lại sự kiên chiến thắng Điện Biên Phủ 1954 bằng 1 đoạn văn ngắn từ 7-10 dòng.